

RENOVACIÓ

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.

Anuncis, Intercal·lats i Remitits

Preus convencionals

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

Aquest número de RENOVACIÓ ha sigut revisat per la censura militar.

Orientacions

En la nostra política de joventut nacionalista republicana, hi han dos evangelis fonamentals a predicar sempre: el primer, serà el de l'honradesa, i l'altre, el de l'acció efectiva.

Als ciutadans honrats i de consciència recta, no és necessari ensenyar-los la doctrina moral aplicada a la vida pública. Es un crim més greu que'l mancament a l'individu, mancar a la Nació. El que corromp la nostra vida pública, per contradir-se en l'exercici de llurs funcions que li encomanaren, per compra de vots o de legisladors o per distribució d'empleus, entregant indignitats, solament com a recompensa a llur activitat perjudicial que hagi portat a cap en actes polítics, és més enemic del bon ordre i de l'honradesa, que'l que, per abús de confiança, fa presa d'un depòsit que tenien posat baix la seva sola custodia. Cap esforç d'intel·ligència ni d'energia salvarà a un poble, ni cap govern pot sortir triomfant si no és sostingut per un ideal superior.

El primer deure de tot ciutadà que desitja intervenir en la vida pública, és obrar amb desinterès i amb la sincera intenció de servir a tot el poble per un igual; el mateix si és a l'exercir un càrrec com si és per a complir solament amb sos deures de bon català.

Però amb l'honradesa, el desinterès i el desig d'obrar bé no n'hi hà prou; és necessari fer una acció permanent, efectiva; d'una manera pràctica; sense que política *pràctica* signifiqui, com alguns mal intencionats creuen, la política de *fraud*, de traïció; puix nosaltres considerem polític pràctic a l'home honrat, just, bò i lleal que's sacrifica sempre per al millorament del seu poble i en benefici de totes les classes socials. Hi hauràn molts més polítics bons, d'entre'l jovent que avui puja, quan tots ells, a l'intesessar-se per la política, ho fassin prenent-hi part activa i no des de les taules de cafè, criticant les obres agenes.

El que assentat còmodament en sa casa, llegint el periòdic del dia, declara que la política i els polítics no valen res, no podrà salvar-nos mai.

El treball fecond, la propaganda que verament dona bons resultats, és la que fa l'home d'acció, a l'intervenir amb cavallerositat i amb valor en totes les lluites, per a la consecució de llurs ideals, sense que l'espantin ni la sang ni les fadigues,

LA CENSURA

Com poderen veure'ls nostres llegidors, el passat nombre de RENOVACIÓ fou delicadament acariciat pel llàpiz del senyor censor, qual càrrec exerceix en aquesta vila'l molt respectable senyor don Antoni Alcalà, tinent del cos de carrabiners emplaçat en la mateixa.

El motiu de rebre'ls honors de la censura no fou altre que prodigar unes quantes caricies amb tota delicadesa a l'incommensurable senyor Dato, a l'home *cumbre*, que amb la seva brillant actuació s'està guanyant un monument en vida, simbolitzant l'estatua de la pau i de l'ordre en tots els ordres, tant locals com internacionals.

Ja ho sabem, doncs, els nostres amics: si se'ls acut acariciar a alguna personalitat de relleu actual, no elegeixin com agraciat al senyor Dato, car és figura sagrada i corren el perill de rebre, com nosaltres, les caricies no sempre agradables del senyor censor.

Per la nostra part, renunciem des d'avui a parlar del primer *quefa idòneo* del partit conservador i, de no aixecar-se-li'l dò d'inviolabilitat, estem disposats àdhuc a organitzar un concurs de contes rocambolescs, ans no prengui el periòdic l'aspecte d'una sucursal de pompes fúnebres.

Tal era l'efecte que suggerí a molts el pegat negre que serví de tapadora al paragraf de caricies que tinguérem a bé dedidar al quefe del govern actual.

Així, doncs, d'are endavant parlarem del sol, de la lluna i de les estrelles; del cel, de la terra i de l'aigua, o de la pluja, del vent i de la calor.

I tutti contenti.

Bar La Bohemia

d'en

Esteve Julià

Refrescos : Pastes : Begudes

Vermouth a 15 céntims

Classes immillorables

Establiment predilecte de la joventut i els sportmans

17 . CARRER DE LA PALMA : 17

Consultori per a enfermetats dels nens i medecina en general

de

Ramón Coma i Roca

Metge forense

Ex alumne intern dels Hospitals i de la Facultat de Medecina

Carrer de Sant Roc, 14, 1.er

Hores: de 11 a 1 i de 7 a 8

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coverts des de 2 50 pessetes

Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals

Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL

en tot temps de l'any

RÀPIDA

CONTE. — Una vegada, en un poblet de muntanya, on l'ingenuïtat se manifesta en tota sa esplendorositat, hi havia un senzill pagès que tenia dolor a l'espinada. No cal dir que li representava un gros perjudici, per quant no podia blincar l'esquena per a efectuar les operacions de la collita. El bon home, acompanyat de la seva muller, anà a trobar al metge del poble, no sense haver provat abans, com és conegut, tota mena d'untures i potingues per a lliurar-se del seu enulljós dolor.

El metge l'examinà delingudament i entregant una recepta a la dona, li va dir:

— Teniu, poseu-li aquest pegat, i d'aquí tres o quatre dies torneu. —

La dona agafà la recepta i marit i muller se'n anaren dret a casa seva, esperançats i ja mig tranquils.

Al cap de tres o quatre dies, el pagès, tot sol, tornà a presentar se a cal metge, més malalt encare i encorvat pel dolor que no li donava ni un minut de repòs.

El metge, preocupat, el feu despullar per a examinar-lo de nou i esclafí en una gran riallada: al bon pagès — oh, quin pagès! — la seva dona li havia plantificat la recepta a l'esquena

TORNADA: El Govern de Madrid — com la dona d'aquell pagès — ha curat d'espatllat al poble espanyol.

Per a les víctimes

Responent a la crida que amb tanta magnanimitat com modestia, feu «La Campana de Gracia» per a socórrer les víctimes civils de la darrera vaga, crida que, al nostre entendre, és digna de tota lloança — ja que fins ara la pietat s'havia demostrat tant sols per les militars — creiem oportú iniciar des de les columnes de RENOVACIÓ, una subscripció en favor dels ferits, viudes i orfes originats pels fets ocorreguts durant l'al·ludida vaga, convençuts de que'l poble granollerí, fent-se càrrec de les moltes víctimes innocents que d'ella quedaren, respondrà amb tota la generositat de que en altres ocasions luctuoses ha donat mostres.

Redacció de RENOVACIÓ	10	pessetes
P. V. M.	1	»
Esteve Garrell	1	»
Josep Garrell.	1	»

Delfina Garrell Bellavista	0'50	pessetes
Esteve Garrell Bellavista.	0'50	»
Amador Garrell	1	»
Esteve Sarroca	1	»
Francesc Bellavista	1	»
N. N.	1	»
Total	18	»

NOTA : Se reben donatius en la redacció i en l'impremta d'aquest periòdic.

Pessetes religioses

Contestant a una nota publicada en nostre penúltim nombre que's referia a l'exorbitant gasto que importaven les festes religioses — nota que, dit siga de pas, ens va valer un gavell de felicitacions de la gent sincera, — vàrem rebre de l'alcaldia un comunicat.

Per mitjà del mateix se'ns diu: **deixant apart** — fixint-s'hi bé — **deixant apart** els gastos d'orquestra per als dos dies de festes religioses, que mentres l'any 1916 va entregar-se la quantitat de 405 pessetes, aquest any solament se n'han donat 335.

Aquests dats no desfàn en res la nostra justificada protesta.

Nosaltres dèiem i protestavem de que mentres tots els festeigs sofrien els efectes de l'estalvi, el rector cobraria, com sempre, la mateixa quantitat i a pesar de que amb el comunicat de l'alcalde se'ns demani una rectificació, no podem fer altre cosa més que remarcar la nostra protesta.

La subvenció donada aquest any ha sigut la de cada any, encare que amb els dats que se'ns envien sembli demostrar-se'l contrari.

L'any passat, el senyor rector va cobrar 405 pessetes. Aquest any, 335. Són 70 pessetes menys; són de menys però que no afecten per a res a ell, ja que 60 de les 70 les ha cobrat de menys el que facilita la cera i les altres 10 restants han sigut tretes del gasto que importava l'estada del predicador foraster.

Avui, com dies enrera, diem el mateix. Mentres aquesta festa major s'ha fet tot de barato, els dos Oficis s'han pagat al mateix preu que l'any passat.

El senyor Pujol, amb el seu anhel d'econòmies, que li elogiem, hauria d'haver aconseguit que'ls gastos particulars de l'església se emmotllessin a les circumstancies. Però's veu que, en materia de pessetes, aquesta gent són intranzigents.

A veure si serà qüestió de que l'ajuntament imiti als de molts altres pobles: un ofici i prou. I, si no, cap!

De la Festa Major

Amb un temps bastant calorós i amb regular animació, transcorreren els dies de la Festa Major, celebrant se sense'l més petit obstacle'ls festeigs anunciats en el programa que insertàrem en el nombre passat; quals festeigs consistien en funcions de teatre, balls, concerts, partits de foot-ball i *festejos oficiales*.

En els teatres

El primer dia de la festa, a la nit, se representaren a «L'Unió Lliberal» les sarçueles «Los granujas», «Las musas latinas» i «El asombro de Damasco», distingint-se en l'execució de totes elles la coneguda tiple còmica Enriqueta Torres i els primers actors senyors Torrijos i Ramos. Els demés, feren els possibles per a convèncer al públic que una cosa és fer comèdia per la Quaresma i altre cosa és fer-ne en dies de Festa Major. Els chors, contra del que estem acostumats, cantaven ben afinats i eren bastant nombrosos.

En la mateixa nit, se posà en escena, en el «Casino» l'hermosa comèdia «Papá Lebonard», constituint l'interpretació un èxit sorollós per al primer actor senyor Nolla, brillantment ajudat pels demés intèrpretes.

En el «Centre Catòlic» i «La Violeta», va tenir-hi efecte la representació d'un mateix drama, «La aldea de San Lorenzo»; posat en escena per les respectives companyies d'aficionats. Aquests mereixeren els aplaudiments de la nombrosa concurrència que acudí a ambdós locals.

El segon dia, a la nit, se representà «Hamlet», en el «Centre Catòlic» i «La Dolores» a «La Violeta». Altres èxits pels aficionats.

El tercer dia de la festa, a la nit, va tenir lloc en el «Casino» la representació de l'òpera «La Gioconda», cantada meravellosament per les senyores Darnis (tiple), Callao (contralt) i els senyors Marquès (tenor), Frau (baríton) i Giralt (baix), corrent la part orquestral a càrrec de l'orquestra «La Filarmònica, de Barcelona, composta de 25 professors que amb admirable justesa ajudà a l'arrodoniment de l'obra.

I a «La Violeta» s'hi representà'l drama «El gran galeoto», que fou molt aplaudit pel nombros auditori.

Els balls

Foren molt animats, com ja és peculiar en dies de Festa Major. A l'envelat de «L'Alhambra», al jardí del «Casino» i als salons de «La Unió Lliberal» i chor «Amics de l'Unió» hi regnà continuament l'alegria i el bullici propis de la diada.

Els concerts vocals

El primer dia a la tarde se celebrà, per l'Orfeó Euterpense, en l'envelat de «L'Alhambra», un important concert a benefici de l'Hospital i Assil, essent els cantaires molt aplaudits per la distingida i nombrosa concurrència. Se recaudaren 603'50 pessetes.

El tercer dia, també a la tarde, tingué efecte un selecte concert per l'«Orfeó Granollerí», amb la col·laboració de l'orquestra «La Moderna», cantant, entre altres peces, la «Patria Nova» i la marxa de «Tannhäuser» per a chors i orquestra. Foren executades magistralment, essent fortament aplaudides totes elles i repetint se l'última.

Acabat el concert, se feu ofrena al mestre senyor Llobet, d'una preciosa corona, en prova de l'agraïment que l'«Orfeó» sent per son mestre i en premi a la constància i provat interès demostrats per ells vers l'agrupació.

Concerts instrumentals

Se'n celebraren tots els dies de les festes en totes les societats per les respectives orquestres, convenientment augmentades, essent totes fortament aplaudides.

Partits de fut-bol

El dia 2 se celebrà'l primer en el que's disputaven la copa «Las Novedades» els primers equips «Rubí» i «Granollers», obtenint-la l'últim per 4 goals contra 2.

El dia 3, jogaren una selecció del «Barcelona» i el «Granollers», guanyant el primer equip per 4 goals contra 1.

I el dia 4 se celebrà l'últim partit, entre una tria de l'«Español» i el «Granollers», quedant empatats per 3 goals.

Festejos oficials

Els dies 2 i 3, com de costum, tingueren efecte'ls divins oficis amb assistència de l'excel·lentíssim ajuntament, corrent a càrrec del reverent doctor Ramón Doy, el sermó del dia 2.

— El dia 4, davant d'infinitat de pagesos dels pobles veïns i de granollerins, se va cremar l'imprescindible castell de focs que fou molt magre.

— Durant els dies de la festa se tocaren sardanes en diferents punts de la població.

La direcció artística de l'envelat de «L'Alhambra» va córrer a càrrec del jove pintor de la localitat en Sebastià Morató. Per cert que s'hi vegé la nova direcció; car aparegué forsa modificat.

La transformació del jardí del Casino en saló de ball se deu, en bona part, a un nostre amic.

La veritat sigui dita, en contra del que molts opinaven, el jardí d'aquesta societat va quedar convertit en elegant salonet on se respirava una temperatura agradable.

De «L'Unió Lliberal» direm que les reformes del saló revelen el bon gust del seu decorador.

Tots han rebut felicitacions.

Nova escola

Havem rebut una atenta carta de don Pere Rumbau i Basco, en la que'ns comunica haver recaigut a son favor el nomenament de director de l'Escola de segona ensenyança d'aquesta vila, tal com donavem compte en el nombre passat, sollicitant-nos, a l'ensems, l'inserció del solt que copiem a continuació:

Colegio de 2.ª Enseñanza, de Granollers

«La necesidad de la reaparición de un Centro Cultural preparatorio para los estudios profesionales y universitarios, dejaba sentirse hace algún tiempo en una población rica, floreciente y ávida de cultura como es la villa de Granollers, en la cual, dentro una intensa masa de población, crece una juventud gallarda, niños hoy y que serán los hombres de mañana, que tienen derecho a obtener los beneficios de una preparación sólida que les haga aptos para las luchas de la vida y labre, a su vez, un risueño porvenir.

El excelentísimo ayuntamiento, preocupado largo tiempo por esta necesidad, acariciaba con entusiasmo la idea de llenarla y no ha cejado en su empeño hasta convertir en hecho la creación de un colegio de segunda enseñanza en donde, con un pequeño sacrificio y bajo una dirección competente, honrada y laboriosa, pudieran los jóvenes cursar el Bachillerato exigido para ingresar en la mayor parte de carreras del Estado, o simplemente estudiarlo como base de cultura general, sin tener que separarse de sus familias e internarlos en costosos pensionados.

Desde 1.º de octubre, por tanto, funcionará dicho colegio en local que se anunciará oportunamente, quedando abierta la inscripción de la matrícula en la secretaría del municipio en las horas de oficina, desde el 15 de septiembre hasta el 15 de octubre »

Comissió adjudicadora de dotze cases per a pobres

Un benefactor ha fet construir a ses expenses, per a entregar-les a famílies pobres de Granollers, dotze cases, dividint-les en tres grupus:

1.ª Quatre cases a aquells pobres que acreditin haver mantingut més temps als seus pares.

2.ª Quatre cases per a pobres que hagin estat empleats més temps en una casa.

3.ª Quatre cases a aquells pobres que, malgrat son treball, se trobin en estat de pobresa.

CONDICIONS GENERALS

1.ª Els sol·licitants, a més de pertènixer a un dels grupus susdits, tindran preferència els que hagin observat més bona conducta moral i deuen ésser fills o residents de molts anys en aquesta vila.

2.ª Els gastos d'escriptura i el tant per cent a l'Hisenda, seran a càrrec de l'adjudicatari o adquirent.

CONDICIONS DE L'ADJUDICACIÓ

L'adjudicatari no podrà vendre, enagenar o gravar la finca, la qual deurà passar als seus fills o descendents, segons la seva voluntat, fins a la segona generació.

Si's complís la condició resolutoria de que l'adjudicatari morís sense fills o descendents,

revertirà la finca al donant o als seus successors.

Les famílies que's creguin amb mèrits per a adquirir una d'aquestes cases, han de presentar una sol·licitud a l'alcaldia, expressant els motius en que apoen llur pretensió. El terme de presentació acaba'l dia 20 d'aquets mes, essent les hores de desbatx, tots els dies feïnars, de 9 a 1 del matí i de 3 a 7 del vespre.

Si algú no sab redactar l'escrit de petició, pot utilitzar gratuïtament els serveis de dites oficines.

Les sol·licituts han de dirigir-se a aquesta Comissió.

Granollers, 6 de setembre de 1917.

NOVES

REUNIÓ IMPORTANT

El dimecres passat, 5 del corrent i previa convocatori d'aquesta alcaldia, se reuniren en el saló consistorial del nostre ajuntament un bon nucli de forces vives de la localitat, a l'objecte de canviar impresions sobre la probable instal·lació en aquesta vila d'un regiment d'artilleria de nova creació, compost d'uns 600 homes i 500 caballs i el material corresponent a sis bateries de 4 peces.

Com se veu, se tracta d'una aprofitable font de riquesa per a la nostra vila, car el fet de residir-hi 600 persones més, i 500 animals, suposa un moviment i un gasto extraordinari que, forçosament ha de beneficiar-nos, i, com a bons granollerins, devem obligar-nos, cada hù en la seva esfera, a treballar per a la consecució del projecte.

De realitzar-se el que's preté, serà una gran millora per a la població i un rendiment del que seran forces els industrials que'n tocaran els resultats.

Per a cercar local a propòsit on poder abrigar se'ls probables hostes i caballs, així com per als demés treballs se nomenà una comissió, composta de representants de totes les diferents classes allí reunides.

Es d'esperar que, tractant-se d'una millora tant important, cada granollerí farà quant estigui a la seva mà per a obtenir-la

ENLLAÇ. — El passat dijous va contraure matrimoni, en l'església parroquial d'aquesta vila, el nostre volgut amic particular en Marius de Boët i Bigas, amb la bella damisella na Manuela Turu i Vila, germana del nostre company de redacció.

Rebi nostra coral enhorabona la gentil parella, a la qual desitgem eterna lluna de mel.

INAUGURACIÓ. — Ha sigut inaugurada oficialment pel subdelegat de farmacia del Partit i amb assistència dels facultatius de la localitat, la farmacia que fa poc ha adquirit nostre particular amic, el farmacèutic don Enric Serratacó.

Després d'efectuada la visita oficial, el senyor Serratacó va obsequiar delicadament als assistents.

Moltes prosperitats desitgem al jove apotecari.

CONCERT. — Anit havia de tenir lloc, en el «Casino», un extraordinari concert vocal, conjuminat per a lluïment de la diva Mercè Capsir.

Ja'n parlarem.

IMP. DE L. GARRIGA I CAÑABAL

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

FERRAN PALAU

Corresponsal del Banc de Barcelona (Sucursal) i del Banc Hispà Americà

Restaurant
Casanovas

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades per a famílies
Banys : Llum elèctrica

Telèfon 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Carruatges de lloguer
d'en
Fortunat Casademunt

SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS

Prim, 55 : Granollers

CAFÉ RESTAURANT
NUEVO RHIN

Ronda Sant Pere, 6 : Barcelona
Telèfon 295 A

Servei per coberts des de 4 pessetes
Plats triats de la carta del Restaurant

El millor, avui dia, dels de Barcelona

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza
(Abans Gari)

Plateria, 35 : BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL
TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIO
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERIA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camises, Corbates, Gorres, Tirants, Lligues, Genres de punt, Roba blanca de Senyora, Céfers, Gemelos, Toballoses, Manteleria, Paraigues i Perfumeria

Els que vesteixen a la moda, compren a n'aquesta casa

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA
de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratissims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA